

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲۴۷۲۱۰۸

دعاوی کاربردی اجرت المثل اموال و اعمال

(مثل بر نمونه دادخواست و آراء دادگاه‌ها علی‌الخصوص اجرت المثل ایام زوجیت)

.....

مؤلف

معصومه حیدری

کارشناس ارشد حقوق عمومی

انتشارات چتر دانش

سرشناسه	: حیدری، معصومه، ۱۳۶۲-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: دعاوی کاربردی اجرت المثل اموال و اعمال: مشتمل بر نمونه دادخواست و آراء دادگاه‌ها علی‌الخصوص اجرت المثل ایام زوجیت/ مولف معصومه حیدری.
مشخصات نشر	: تهران: چتر دانش، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۷۹ ص: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۶۶۴-۱
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا	
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: اجرت المثل * Adequate payment اقامه دعوا — ایران — دعاوی Actions and defenses — Iran — Cases دعاوی زناشویی — ایران Matrimonial actions — Iran زنان — وضع حقوقی و قوانین — ایران Women — Legal status, laws, etc. — Iran
رده بندی کنگره	: KMH۵۱۷/۵
رده بندی دیویی	: ۳۴۴/۵۵۰۱۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۵۷۱۴۹۸
اطلاعات کوردکتب‌شناسی: فیپا	

نام کتاب	: دعاوی کاربردی اجرت المثل اموال و اعمال (مشتمل بر نمونه دادخواست و آراء دادگاه‌ها علی‌الخصوص اجرت المثل ایام زوجیت)
ناشر	: چتر دانش
مؤلف	: معصومه حیدری
نوبت و سال چاپ	: اول- ۱۴۰۳
شمارگان	: ۱۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۶۶۴-۱
قیمت	: ۹۰۰۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت شمالی)، پلاک ۸۸
 تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳
 پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com
 کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آن‌ها از یک سو و تناسب آن‌ها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی به منصفه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

فهرست

مقدمه.....	۶
فصل اول: کلیات و مفاهیم.....	۷
بخش اول: تعریف اجرت المثل.....	۹
بخش دوم: اقسام اجرت المثل.....	۹
بخش سوم: مقایسه اجرت المثل با موارد مشابه.....	۱۱
بخش چهارم: ویژگی های اجرت المثل.....	۱۳
بخش پنجم: ماهیت اجرت المثل.....	۱۴
بخش ششم: مبانی اجرت المثل.....	۱۵
فصل دوم: اجرت المثل ایام تصرف.....	۱۷
بخش اول: شرایط تعلق.....	۱۹
بخش دوم: نحوه محاسبه اجرت المثل ایام تصرف.....	۲۰
بخش سوم: شرایط اجرت المثل ملکه (ورثه ای و مشاع).....	۲۳
بخش چهارم: شیوه طرح دعاوی اجرت المثل ایام تصرف.....	۲۴
فصل سوم: اجرت المثل ایام زوجیت.....	۲۷
بخش اول: تاریخچه اجرت المثل ایام زوجیت.....	۳۰
بخش دوم: شرایط تعلق اجرت المثل.....	۳۵
بخش سوم: زمان مطالبه اجرت المثل.....	۳۷
بخش چهارم: نحله و اجرت المثل.....	۳۸
بخش پنجم: شیوه محاسبه اجرت المثل ایام زوجیت و میزان آن.....	۳۹
بخش ششم: شیوه طرح دعاوی اجرت المثل ایام زوجیت.....	۴۰
فصل چهارم: دعاوی مطالبه اجرت المثل.....	۴۳
بخش اول: نمونه دادخواست و اظهار نامه مطالبه دعاوی اجرت المثل.....	۴۵
بخش دوم: دعاوی مطالبه اجرت المثل در آراء دادگاه ها.....	۵۵
بخش سوم: دعاوی مطالبه اجرت المثل در نظریه های مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه.....	۷۰
فهرست منابع و مآخذ.....	۸۱

سخن مؤلف

تقدیم به همسر مهربانم که همواره در طول تحصیل متحمل زحماتم بود و تکیه گاه من در مواجهه با مشکلات و وجودش مایه دلگرمی من بود. تقدیم به پاس قدردانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از سلامت، امنیت و آرامش را برای من فراهم آورد باشد که قطره‌ای از دریای بیکران محبت‌هایش را سپاس گفته باشم.

از استاد گرامی جناب دکتر کریمی منفرد که من را در تألیف این کتاب یاری نموده است تشکر و قدردانی فراوان به عمل می‌آورم.

www.ketab.ir

مقدمه

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً
عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ﴾

یکی از اختلافات مردم که منجر به طرح دعوا در محاکم قضایی می شود موضوع عوض منافع املاک و اموال یا اجرت کار یا تخصص شخصی، می باشد که طرف مقابل این حق را نادیده گرفته است و به عنوان اجرت المثل مطرح می شود طبق اصل ۴۰ ق.ا که مقرر می کند «هیچ کس نمی تواند، اعمال حق خویش را وسیله اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی، قرار دهد» و حدیث نبوی «لَا ضَرَرٌ وَلَا ضِرَارٌ فِي الْإِسْلَامِ» که به قاعده فقهی لاضرر^۱ مشهور است هر کس باعث ورود ضرر به دیگری شود ملزم به جبران خسارت است و زیان زننده مسئول می باشد خواه این تصرف و ضرر وارده از طریق تصرف ملک شخصی باشد یا منتفع شدن از عمل یا تخصص و پاداش دیگری چرا که به طور کلی هیچ عملی بدون اجرت نیست.

معصومه حیدری

۱- قاعده لا ضرر از قواعد مهم و مشهور فقهی است که در ابواب گوناگون فقه کاربرد دارد. تاکنون فقها و مجتهدان بسیاری از مشهورین و غیر مشهورین در مورد این قاعده قلم فرسایی نموده و نظرات خود را در قالب درس، رساله و کتاب اعلام نموده اند و به بررسی قاعده پرداخته اند اما مهمترین آن ها کتاب قاعده لا ضرر و لا ضِرار می باشد که تقریرات درس آیت الله العظمی سید علی سیستانی است که توسط فرزندشان به زبان عربی تدوین شده است و اخیراً دکتر اکبر نایب زاده آن را ترجمه کرده اند و توسط انتشارات خرسندی به چاپ رسیده است.